

Emlékeztető

Rendezvény megnevezése: „Hagyományörzés a kertekben, gyümölcsösökben 2.”

Helyszín: 5600 Békéscsaba, Part utca, Csabagyöngye szőlőültetvény, hrsz.: 19202

Időpont: 2021. június 11. (péntek) 15.00 óra

Jelen vannak: csatolt jelenléti ív szerint

Rendezvény programja:

A rendezvény meghirdetése, szórólappal, elektronikus/webes megoldással, személyes aktivizálással. A rendezvény megszervezése, lebonyolítása, a szükséges megfelelő infrastrukturális, technikai, személyi feltételek biztosítása.

A tevékenység megvalósulásának dokumentálása (jelenléti ív, fotó stb.) a projektgazda, illetve a pályázati szervek által meghatározott formai és tartalmi feltételek szerint. (Meghirdetés, motiválás, bevonás, népszerűsítés, szakmai segítségnyújtás, konzultáció, értékelés, tudásátadás, nevelés, előadás, tudatosítás, szemléletformálás, rendezvényszervezés, programszervezés, gasztronómiai szakmai előkészítése és megvalósítása, minőségi anyagok biztosítása, kistermelők, élelmiszer-előállítók bevonása, előadók biztosítása, rendezvény-feltételek biztosítása.)

PROGRAM:

14:30 - 15:00	REGISZTRÁCIÓ
15:00 - 15:05	KÖSZÖNTÉS
15:05 - 15:35	A SZŐLŐ ÉS BORKULTÚRÁVAL KAPCSOLATOS HAGYOMÁNYOK - HANKÓ JÁNOS, STARK ADOLF KERTBARÁT KÖR ELNÖKE
15:35 - 16:05	AKTUALITÁSOK A GYÜMÖLCSÖSBEN – KOVÁCS MÓNIKA NÖVÉNYVÉDŐ SZAKMÉRNÖK
16:05 - 16:35	BÜFÉ, UZSONNA
16:35 - 17:00	BORKÓSTOLÓ BEMUTATÓVAL EGYBE KÖTVE
17:00	A PROGRAM ZÁRÁSA

Rendezvény célja:

- A program elsődleges célja volt, hogy javítsa helyi, közösségi alapú gazdaságfejlesztést, külön hangsúlyt fektetett a helyi termékek bemutatására. A szemléletformáló programok hatására a résztvevők elsajátíthatták az önellátáshoz szükséges tudnivalókat, megtanulhatták azokat alkalmazni, így hosszabb távon több hátrányos helyzetű család kiegészítő jövedelemre tehet szert.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

- Cél volt továbbá a szép kertek és gyümölcsösök bemutatása Békéscsabán, a helyi identitástudat erősítése, a helyi értékek köztudatba emelése, közösségépítés, közösségformálás.
- Szintén a rendezvény egyik célja volt, hogy bemutassa a város méltán nevezetes, a városközponttól távolabb fekvő látnivalóit, és a programokon résztvevők megismerkedhessenek a helyi hagyományokkal. A program hosszabb távú célja, a helyi kulturális és természeti értékek megismertetése által erősíteni a helyi identitástudatot és a helyi értékek köztudatba emelése.
- Hagyományok őrzése és bemutatása a mai kor vívmányaival kertekben és gyümölcsösökben – szintén céljaink között szerepelt.
- A program lehetőséget adott a kertészkedésre azoknak, akinek nem áll módjában, másrészt közös tanulási fórumként szolgált a kertészkedés és a gyümölcsstermesztés iránt érdeklődőknek. Hosszú távú cél a társadalom és az élhető város szempontjából releváns eszközök módszerek bevezetése és megismertetése.
- A másik célunk az volt, hogy együttműködések, segítő kapcsolatok is létrejöjjenek, kialakuljanak, melynek keretében a most megvalósított tudásátadás egy hosszabb távú együttműködést is generál, ezzel is erősítve az akcióterület közösségeit, élhetőbbé téve az akcióterületet.
- Ezekén kívül még fontosnak tartottuk, hogy olyan hasznos, segítő, életvitelt és ehhez szükséges kompetenciákat is fejlesztő tevékenységet szervezzünk a bevont résztvevők számára, amely az egyéni és a közös, fizikai tevékenységgel megvalósított értékteremtés megélésével jogos büszkeséget biztosít.

Rendezvény által elért eredmények:

- Úgy érezzük, hogy várakozásunknak megfelelően alakult a rendezvény, és az általunk kitűzött célokat sikerült elérni, hiszen sikerült felkutatni, bevonni az érdeklődő akcióterületi embertársainkat, megismerni problémáikat, élethelyzetüket, Velük közösen létrehozni egy szakmai eseményt, sikerült segítőket toborozni, bevonni, illetve a megcélzott, kitűzött szakmai segítő munka is megvalósult. Véleményünk szerint a rendezvény egy pozitívként megélt élmény volt, mely erősíti az érintettek emberi kapcsolatrendszerét, életminőségét, a helyi gazdaságot és a helyi társadalmat is. Meggyőződésünk, hogy a tevékenység hozzájárult a projekt akcióterülete élhetőségének javításához, a helyi identitás erősödéséhez, a társadalmi együttműködés hatékonyabbá tételéhez.
- A közösség-építésnek, illetve az emberi, szakmai, közös érdeklődési körbe tartozói kapcsolatok teremtésének kiváló lehetőséget biztosított rendezvény megvalósítása, létrehozása.

Az előadások során nagyon sok hasznos információhoz juthattunk Hankó Jánostól a szőlő és borkultúrával kapcsolatos hagyományokról, kiemelten a békéscsabai hagyományokról. Természetesen kiemelten foglalkozott az előadó a Csabagyöngye szőlővel is. Megtudtuk, hogy a Csabagyöngye szőlő a német Bronnerstraube és a Muscat ottonel fajtákból származtatott. Stark Adolf Mathiász Jánostól szerezte a magokat, de Stark Adolf hozta létre a Csabagyöngyét, amely a legkorábban érő muskotályos fajta. A világon sehol sem tudtak korábban termő csemegeszőlőt előállítani. Első leírását 1900-ban a gyulai Domokos János közölte a Borászati Lapokban. Vesszője 1901-től volt kapható.

Napjainkban a világ valamennyi szőlőtermesztő területén termesztik. Még japán szőlőtermesztők körében is nagy népszerűségnek örvend. Újabb fajták előállítására is fölhasználták, például a Szőlőskertek királynőjéhez.

A Kertészeti Egyetem Kertészeti Főiskolai Karának bemutató gazdaságában, Kisfáiban fólia sátrat állítottak a Csabagyöngye szőlő fölé. A védett vesszők korábban kezdtek el hajtani, mint a szabadban levők. A fólia alatti vesszőkön borsó nagyságú szemek teremtek, míg a szabadban levők még csak akkor kezdtek el virágozni. Így sokkal korábban szedhették a szőlőt. A

Csabagyöngye szőlőfajtát Magyarországon elsősorban a Balaton környékén és a Mátra vidéken termesztik. A belőle készült primőr borok megőrzik a szőlő frissességét, gyümölcsösségét. Erjedést követően azonnal palackba zárják így szeptember elejére az üzletekbe kerülhet.

Csabagyöngye szőlőültetvény a Kenderföldeken

Békéscsabán 2011-ben a Kenderföldek és a Csaba-tó közötti két hektáron Csabagyöngye szőlőültetvényt létesítettek. A város célja a csemegeaszőlő értékeinek és a borkultúra hagyományainak megőrzése volt. A termés egy részéből békéscsabai tájbor és szőlőpálinka készül. A július közepén érő csemegeaszőlőből iskolákba és közintézményekbe is kerül.

Kovács Mónika a teljes év hagyományairól részletesen beszélt, majd az időrendi kapcsolódásokkal, az évszakonként szükséges teendőkkel is foglalkozott.

Tavaszi munkák:

Gyümölcsfák szemrevételezése, rügyek vizsgálata, eszközök, növényvédő szerek ellenőrzése, beszerzése. Elhalt megszáradt gyümölcsök un múmiák eltávolítása. Metszés megkezdése a növények nedvkeringésének megkezdése és rügyfakadás előtti időszakban (kivéve a piros bimbós állapotban). Célja a korona alakítása, rikítása, beteg, elhalt részek eltávolítása. Nagyobb rész eltávolítása esetén használjunk sebkezelőt, hogy a seb gyógyulását meggyorsítsuk és az ebből eredő betegségeket megelőzzük. A nyesedéket ezután távolítsuk el a területről és semmisítsük meg. A vágóeszközt fertőtlenítsük le! A metszés erősségét a fák erőnlétéhez, egészségi állapotához az előző évi termésmennyiséghez igazítsuk. A lemosó permetezést a rügyek kipattanásának kezdetére érdemes időzíteni (5-10 fok között a leghatékonyabb), mert ekkor bújnak elő a kártevők pl. atkák és a gombás betegségek (Tüzelhalás, Monilia, Lisztharmat stb). Gombás betegségek ellen réz és kén készítmények a hatásosak (rézszulfátok, rézoxiklorid, poliszulfidkén elemikén, Bordóilé+kén stb.). Rovarok ellen olajat is tartalmazó szereket érdemes használni (papfinolaj, repceolaj). Mivel kontakt (nem felszívódó) szerekről beszélünk, ezért célszerű bő lére engedni a folyamatot. A kén tetvek ellen is alkalmazható, réznél vigyázni kell az érzékeny fajknál, mert perzselést okoznak. A barack például érzékeny, ezért a lemosó permetezést csak nyugalmi időszakban (rügyfakadás előtt) végezzük el, de almatermésűeknél ez az időszak szíromhullásig kitolható.

Az első kártevők (levéltetvek) megjelenésekor azok gyérítését meg kell kezdeni. Érdemes figyelni a kertünket, ha pl a rózsán, árvácskán megjelennek, akkor a fákon is vannak. Előre jelezhetjük őket ragacsos csapdákkal a fa törzsére erősítve. Levéltetvek veszélyesek mert vírusbetegségek terjesztői, ürülékük nyomán korompenész alakul ki, ami a növények fotoszintézishez szükséges zöldfelületét csökkentik.

Zöldmunkák:

Gyümölcsritkítás, hajtásválogatás a kiegyenlített termés, szellős koronaforma eléréséhez.

Hajtásválogatás: A fák koronájából kizárólag a kedvezőtlen helyzetű és állású folyó évi növedékeket vágjuk ki. Ideje május vége június eleje. Szüret utáni metszés kedvező a virágképződésre és a belső koronarészek generatív aktivitására. Ideje szüret után kb. 2 héttel, a hajtások csúcscrügyben lévő állapotakor, ez után inkább ne végezzük, mert többet ártunk vele. (alma és körténél alkalmazhatjuk).

Gyümölcsritkítás: Ha sok a gyümölcs, akkor érdemes elvégezni, hogy levegyük a terhet a gyümölcsfánkról. Kedvezően befolyásolja a gyümölcsök minőségét és harmonizálja a következő évi gyümölcsstermést. Korán érdemes elvégezni a természetes gyümölcshullás után (alma: jún 2. fele, barack teljes virágzás után 5 héttel, kajszinál teljes virágzás után 3-4 héttel. További célja a deformálódott, apró, sérült gyümölcsök eltávolítása a csokorban kötődött gyümölcsök gyérítése a növényi problémák megelőzése szempontjából.

Őszi munkák:

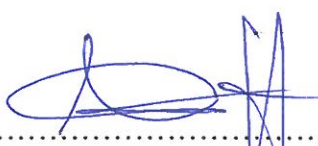
Őszi lemosó permetezést akkor érdemes végezni, ha az adott évben sok károsító jelent meg. Célja, hogy ezek az állatok ne tudjanak télre behúzódní. Ez a permetezési mód nem váltja ki a tavaszt! Lombhullás után érdemes összegyűjteni a leveleket és 20 cm mélyen a gyökérzónához juttatni, ezzel szellőztetve és tápanyaghoz juttatva a talajt. Ilyenkor a nitrogén műtrágya hozzákeverése segíti annak lebomlását (2-3 dkg/m²), továbbá jobb lesz tőle a rügydifferenciálódás. Ideje metszés és növényvédelem után indokolt.

Téli munkák:

Tél elején az elszáradt letermett, fertőzött növényi részeket érdemes eltávolítani. Málnánál, szedernél tőből. Ekkor érdemes elkezdni fáink törzs és gallytisztítását kéregkaparóval, drótkéfével. (pajzstetvek ellen hatásos).

Nagyon hasznos rendezvény valósult meg, mind a hagyományokról, mind a jelenlegi szakmai feladatokról, illetve azok hagyományokhoz kapcsolódásáról sok új ismeretet szereztek a résztvevők.

Kelt: Békéscsaba, 2021. július 15.

.....
(cégszerű) aláírás

„BÉKÉSCSABAI KÖZHASZNÚ ALAPÍTMÁNY”
5600 Békéscsaba, Ródló utca 12.
Adószám: 18712001-0-01
Beszámoltatók:
10402023-30826361-84551012